

ИСКЛЮЧИВА СВАКИ ДАН
ПО ПОДНІ

ПРЕТИЦАТА ИЗНОСИ:

Месечно 5 драхме, тромесечно 9 драх-
ме, годишње 36 драхме.

ВУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАКАЈУ

Салон храништва: Хотел «Кавказ»
(улица Александра Великог бр. 7.)

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 лента

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 лента

ПАЦИФИСТИ

Немачка кампања у корист мира

Међумногобројне интриге, које је Немачка предузела у корист мира спада и конгрес пацифиста у Берну. О томе конгресу писано је врло много и Немачка је водила особито живу кампању у његову корист. Угледни берлински дипломати послати су у Швајцарску на челу са принцом Билловим и бив. канцеларом Бетманом Холвегом даучине припреме за савзивомеђународ. пацифистичке конференције «Ноје Цирихер Цајтунг» говорећи овом евентуалном састанку пацифиста зарадајући српске и немачке владе: «Берлинска влада испољијаје отворено жељу, да се што пре дође до мира. Она је посредним путем позвала у Берн представнике Савезничких пацифиста, да с њима прстресе најбитнија питања, која стоје у вези с миром.

«Газет де Лозан», посветио је опширечланке пропаганди немачких дипломата у Швајцарској. Коментаришући бављењето Бетмана Холвега у Швајцарској угледни лист вели, да је присуствовао, канцелара један доказ више, да је кампања Берлина у корист мира врло обиљна и енергична. Бивши шеф спољне немачке политике дошао је у Швајцарску са провидном намером, да сондира терен за преговоре о миру и да по могућству ступи у везу са представницима Савезничких пацифиста.

Доиста, поуздане вести из Швајцарске поврђују потпуно ову претпоставку. Г. Бетман Холвег заједно са Билловим и осталим изасланицама Берлина покушали су, да у Швајцарској организују конгрес пацифиста. Овоме је очевидно био циљ, да преко пацифистичких Савезничких елемената изазове покрет у земљама Споразума у корист мира.

Неуспех са конгресом у Берну показао је Немачкој јасно, да питање о миру није ствар маневара и интрига, већ отворене и поштеније акције. После, свих досад претрпљених пораза у својим дипломатским интригама, крајње је време да берлинска влада увиди једном бессиљност ових, узме у обзор стварну ситуацију рата и неминовне перспективе у будућности и да према томе изиђе часно и искрено са својим предлогима о миру.

Међутим, сви овинаемачки покушаји пропали су дефинитивно. Савезничке владе прогреле су благовремено смрт немачке владе и предузеле су мере, да га у самом почетку осујете. Акција немачке пропаганде, која је се била протегла не само

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Цирих, 9. Обе социјалистичке групе рајхстага гласале су противу реконструкције трговачке флоте и противу кредита министарства унутрашњих дела. Важно је истаћи да први пут обе социјалистичке групе сложно гласају противу владе.

Лондон, 9. Глоб одговарајући «Гајму» пише да Споразум не може у преговоре са Бугарском која је издала своје балканске савезнике.

Лондон, 9. — Из Вашингтона телеграфишу: председник је Вилсон изјавио у једном кругу својих пријатеља: «Ја сам уверен да ће најзад Немачка вратити Француској Алза-Лорен признајући на тај начин свој пораз.

Лондон, 9. Упитан у парламенту о будућој судбини Цариграда и Дарданела, Сесил је одговорио да не може ништа додати ономе што се већ зна.

Њујорк, 9. Њујорк Хералд констатује да кораци за мир Немачке и Аустрије не могу наћи потпору у свету пошто су те земље окаљане многобројним злочинима.

Берн, 9. Овдашни добро обавештени кругови придају важност повратку кнеза Билова у Берлин који је првео више месеци у Швајцарску где је цело време радио да убрза монетар закључења мира. Овде верују да ће Билов вије вратио по својој властитој иницијативи него да га је поизашао изјвер који ће га поставити на положај канцелара замењујући Михаилса. Све ће странке одушевљено да прихвате напоменавање кнеза Билова за канцелара јер у њему виде човека који ће закључити браћу мир.

Цирих, 9. Војна немачка олигархија осећајући да губи од свога утицаја, узима очајне мере ради угушивања узрукости народа. Канцелар је био приморан да поднесе на одобрение генералштабу све говоре који су били одржани у рајхстагу и пред народом.

ИЗ „БЕЛЕ КЊИГЕ“

Бр. 38.

Телеграм.

Г. Н. Панурјас, отиправник послова Грчке у Србији, господину Ст. Скуподиску, председнику министарског савета, министру спољних послова. — Атина.

Митровица, 2. нов. 1915.

Говорио сам подесно председнику министарског савета у смислу вашег телеграма од 26. прошлог месеца, који је стигао синоћ доцкан, разговарао је с њим о изјавама које садржи телеграм од 25. септ. и изложио попово аргументе који говоре у корист нашег гладишта. Председник министарског савета захвалио ми је на саопштењу, додав да су животни интереси Грчке истоветни са српским, да би увећање Бугарске било пропасти како за Србију тако и за Грчку, да победа Аустро-Немачке не би никако могла обезбедити животне интересе Грчке, и да тај чврсту виду да ће Грчка интервенисати у последњем тренутку.

Разговарао сам такође, у истом смислу, с помоћником министарства спољних послова, који ми је рекао од прилике оно што и председник. И доставио ми је, извинивши се за задочњење због развоја догађаја, одговор Српске Владе (печатке речи) о спољној политики министарства Замишкова.

Ево садржине тога одговора:

«При крају прошлог месеца септембра, посланик Грчке у Србији предао је Српској Влади препис телеграма своје Владе, којим је Грчка, одговарајући на позив који јој је упутила Србија у тренутку кад је предстојао напад Бугарске на Србију, изјављивала да жали што не може одговорити повољно на наш позив и интервенисати против Бугарске чим би ова нападају. Претпоставка да је Уговор предвиђао случај напада једине једине Силе а не више их, равна је претпоставци да је Уговор истина хтео обезбедити Грчку и Србију од мање опасности, али није хтео да их осигура против већих опасности. Тако је из оваквог тумачења налази да је примена Уговора морала престати важити у тренутку управо кад је била најпотребнија.

Панурјас.

СТАЊЕ У УАСТРИЈИ

Револуција на помolu

Цирих, 9. октобра.

Има већ неколико дана како је граница између Швајцарске и Аустрије херметички затворена. Према извештајима из добро обавештених кругова овде није у питању разлог војничке природе него искључиво политичког карактера.

Српска Влада, надахнута искључиво солидарношћу грчко-српских животних интереса пред бугарском опасношћу, чију је озбиљност и Грчка признала у своме одговору, сматра за своју дужност да наложи грчкој Влади аргументе који војују у корист непосредне акције Грчке против Бугарске. Како дуго је било уговора о савезу, који зајемава територијалну целокупност сваке од уговорних држава на случај напада, тако и садржина његова, у којој нема никаквог спомена да уговор престаје и границу како би спре-

чила да стране државе не сазнају вести о новој ситуацији.

РАТНА ОДГОВОРНОСТ

Изјаве г. Моргентау

Париз, 9. окт. Јављају из Њујорка: Г. Моргентау, бивши амбасадор Сјед. Државе у Цариграду наставља своја открића у дистовима. Он је ишарео нова два доказа, који показују да су централне силе срећале рат. Први је признавање, које му је аустро-угарски амбасадор у Цариграду учинио у мају 1914. године и према коме је цар Франц Јосиф ставио до знања амбасадору, да ће нова ситуација на Балкану учинити рат неизбежним. Други доказ је изјава, коју му је учинио немачки амбасадор почетком јула 1914., признавајући да је изазвање непријатељства решено на једној конференцији, којој је председавао кайзер и да је рат одложен да ће нешто да би ради аустријске администрације Немачке могле да примије своје припреме.

ОКО МИРА

Изјава г. Асквита.

Лондон, 9. октобра Г. Асквит дао је следеће изјаве о миру:

Обичан престанак непријатељства и потписивање уговора имали би као један резултат, наказан, несигуран и пролазан мир, осим ако тај уговор не прибави трајне гарантије против обновљања борбе.

Човечанство не може наћи пут, који води миру у двосмисленим изјавама. Ми смо јасно изнели наше предлоге на које се увек одговарајући двосмислено. Ми смо поднесли стварне предлоге од огромне важности, која су истовремено врло проста. Једини одговор, који је добијен, јесте, да је све уређено и да је немогуће било давати посебне изјаве.

Што се тиче територијалних промена на западу и истоку оне се састоје, било у томе да се заузете земље поврате, било да се задовоље оправдане тежње народа. Какве су промене које ми тражимо а које би биле апендиције у агресивном и империјалистичком смислу?.. То јављено није евакуација заузетих обlastи у Француској, у Русији, Белгији, Србији и Румунији. Тако исто није повратак силом одузетих провинција од Француске 1871. год.

